



## Világfa

2011 január 03. Flag

### Szöveg méret

Mentés

- 
- 
- 

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt idők, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot.

Ha azt mondom, Vízakna, akkor a történelem iránt érdeklődőknek biztosan az 1849. február 4-i csata jut eszükbe. (Bem és a túlerőben lévő császári csapatokat vezet? Puchner tábornok összecsapásából ez utóbbi került ki győztesen.) A földrajz szakosnak az itteni sóbányák és a sós tavak, az irodalmárnak a Pontos történetek útközben című Mészöly-könyv, amely egy fájdalmasan szép, kegyetlen és elkésérítő láttelepe a pusztulásra ítélt erdélyi magyarságnak.

A könyvről, a volt mező-, majd fürdővárosról, az itteni szomorú élményeimről hadd ne szóljak most, csak a jelenlegi református templomról, amely „a XIII. század első felében épült román stílusú háromhajós bazilika. Később, a XV. századi átalakítások során a főhajó gótikus hálóboltozatot kapott, a szentélyre épült négyszögű tornyot pedig megnagyobbították. Az egyházat támpillérekkel erősített védőtornyos fal övezi.”

Régtekkor fogva izgatott, mert számos rajzon és reprodukción láttam, a templom déli bejárata fölötti secco: az itteni timpanonban egy háromágú életfa képe látható, amelyet szimmetrikus elhelyezésben két állatfigura vesz közre. A világfa (életfa) ősrégi eredetű, jól ismert kozmikus jel, jelkép. Ez választja el a kozmikus (teremtett) világot a kaotikus (a jelen, a földi) világtól, az előbbibe bevezetve a mértéket és a szervezettséget. A világfa, az életfa – a róla szóló szövegek és ábrázolások a jelenig követhetők – máig tartó erejét ez a hit, ez a vágy és akarat adta, és nem a primitívsége, jóllehet egyszerre (duális) világképet takar. Vagyis azt, hogy számok által rend teremthető a világban, illetve fordítva: a világrend e számokra épül, és ezért leolvasható vagy ábrázolható.

A világfa képe megtalálható a szibériai népek sámándobján, ott az égig érő fa a magyar népmesében, de számos faragáson is fellelhető az életfa motívum. A Három árva balladánkban is a háromágú világfa szerepel, de a hímzéseken is sűrűn fordul elő ennek képe. Általában középen egy, jobbra és balra két másik ág, levél, virág vagy termés látható. E hármasságot a szimmetriás kompozíció hozza, amely Hermann Weyl szerint keleti eredetre utal. Valóban kelet felé vezet a kutatót: Szibériába, Kínába, Indiába. Kozmikus (és) jelkép mivoltában, a hármasság ereje révén talán a civilizáció hajnalát is jelzi.

De mi most Vízaknán, Nagyszeben mellett vagyunk: kezünkben ott a kulcs, nyitjuk az ajtót, olvassuk az Isten hozta! feliratot, és várjuk, hogy az ajtó kinyíljon, s mi belépünk oda.

Móser Zoltán, mno.hu

**Ajánló**